

2 CORINTIOS

San Pablopa K'art'a T'êepema P'ãda Corinto P'uurudepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. Na k'art'a p'ãk'ãri Corintodepema ijãapataarãmaa, Macedonia eujãde baji. Na k'art'a p'ãji k'awaak'ãri Corintodepema ijãapataarã t'ãide pedee k'achia jaradap'edaa iru ãpite. K'irãpapi bi ichi Cristopa jirit'erada mãik'aapa k'ĩra jĩp'a nipada ãra t'ãide jaratee nipak'ãri. Awaraa k'art'a p'ãda k'ãyaara, na k'art'ade Pablopa jĩp'a jara bi ichi t'ãridepai k'ĩsia iru bada.

Naapiara jara bi ichi chupiria nĩbada, Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateepari k'aurepa (cap. 1.1-11). Jara bi sãap'eda audú itria pedee p'ãji ãramaa (caps. 1.12-2.4); írã sãga o-ĩa bi ãradepemapa ne-inaa k'achia oopata oo amaada perã mãik'aapa iru ãraadak'a oodap'edaa perã (cap. 2.5-17). Jara bi Ak'õrepa ãraa chiwidi jara pëida Cristo k'ap'ia pari (caps. 3.1-4.6); sãap'eda ijãapataarãpa waaweedaik'araa bi piudait'ee (caps. 4.7-5.10); sãga Ak'õrepa ichi t'ãri auk'a bipari ijãapataarã t'ãri ome (caps. 5.11-6.13) mãik'aapa Corinto p'uurudepemaarãpa ijãadap'edaa (caps. 6.14-7.16). Ma Corintodepema ijãapataarã nepirade p'anadak'ãri, k'ĩsiada-e paji awaraa ijãapataarã k'aripadait'ee. Maperã Pablopa jara bi p'arat'a p'e atadamerã tee pëidait'ee Judeadepema chupiria beerãmaa (caps. 8-9). Ma eere Pablopa p'anau

bi ichi imiateedap'edaarã. Jara bi sãga Cristopa ichi jirit'eraji mãik'aapa sãap'eda Corintodepema ijãapataarãpa iru ũraa ũridaipia bi, ãchi t'ãidepema seewa jarateepataarã ũridai k'ãyaara (caps. 10.1–13.10). T'ẽepai jara bi ichia k'inia bi ãra k'ãiwee, chik'inia p'anapataadamerã (cap. 13.11-14).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'ã pëiru Jesucristode ijãapataarãmaa, Corinto p'uurude p'ani mãik'aapa jõma Acaya eujãde p'ani. Tachi ipema Cristo k'aurepa, Timoteopa ichiaba salude pëiru parãmaa. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa mi pëimerã jarateede ichia oopi k'inia bi eperãarãmaa. ² Mapa mia k'inia bi Tachi Ak'õrepa Tachi Waibia Jesucristo ome parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã parã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Tachi Ak'õrepa Cristode ijãapataarã k'aripapari

³ jWãara, Tachi Ak'õre, Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre, jõmaarã k'ãyaara waibiara bi! Ichia tachi chupiria k'awaapari mãik'aapa ichiata tachi t'ãri o-ĩapipari. ⁴ Mãgã oopari tai jarateepataarãmaa, chupiria jõnide. Ichia tai mãgã k'aripapari, taipa, jõdee, awaraarã auk'a k'aripadamerã ãra chupiria jõnadak'ãri. ⁵ Eperãarã ũk'uruurãpa Cristo k'ira unuamaa iru p'anajida irua jarada k'aurepa. Mãgã ãra awaraarãpa tai auk'a k'ira unuamaa iru p'ani taipa jarateepata k'aurepa. Mamãda Cristopa tai k'aripapari choodamerã. Waapiara ãchia tai mãga iru p'ani pirã, waapiara Cristopa tai t'ãri o-ĩapiit'ee. ⁶ Wãara, chupiria jõneeruta pijida Cristopa jarada

jarateepata k'aurepa parãmaa, tai o-ïa p'ani. Tai mägá p'anadai ma jarateepata k'aurepa parã o k'achiadeepa uchiadap'edaa perã. Ma awara Tachi Ak'õrepa tai t'ãri o-ïapi bik'a chupiria jõnide, auk'a parã t'ãri o-ïapiit'ee parã auk'a chupiria jõneedak'ãri. Irua mägá ooit'ee parãpa choodak'ãri taipa choopatak'a. ⁷ Maperã taipa k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa tai k'aripaparik'a chupiria jõnide, parã auk'a k'aripait'ee mägá jõnadak'ãri.

⁸ Ìpemaarã, parãmaa mia k'irãpapi k'inia bi mi chupiria nĩbada Ásia eujãde. Mägá nĩbak'ãri, perã choo-e paji. T'ãri ma-ãri nĩbaji. ⁹ Wãara, k'ĩsijai madeepa chok'ai uchia-e pai. Mamĩda ìrá k'awa bi mägá paji mia ijãanaamerã michi k'iradoopa chupiria nĩbideepa uchiai. Jĩp'a Tachi Ak'õrẽpata uchiapii. Ichia mägá k'aripai ichi jõmaarã k'ãyaara waibiara bairã. ¡Irua aupaita piudap'edaarã chok'ai p'irabaipipari! ¹⁰ Wãara, mi piudak'a baji. Mamĩda Ak'õrepa mi k'aripa ataji madeepa. Mapa mia k'awa bi waya mägadaru pirã, waya mi k'aripait'ee, mi k'õp'ãyoorã jida auk'a. ¹¹ Parãpa ichiaba tai k'aripadai, it'aa t'iruta pirã tai pari. Mägá ooruta pirã, chok'araarãpa o-ïa gracias jaradait'ee Tachi Ak'õremaa, unudak'ãri irua neinaa pia ooruu tai k'aripait'ee parãpa it'aa t'ipata k'aurepa.

Pablo p'oyaa wã-e pada Corinto pidaarã ak'ide

¹² Parãdepema ùk'uruurãpa jara p'ani taipa eperãarã k'ũra nipapata. Mamĩda mägá-e. Tai o-ïa p'ani jõmaarã t'ãide jaratee nipadak'ãri, k'ĩra jĩp'a nipapata perã. Mägá nipajida parã t'ãide. Audua nipadak'aa paji parãpa k'ĩsiadamerã tai

k'ĩsia k'awaara p'ani awaraarã k'ãyaara. Mãga-e. Parã t'ãide t'ãri pia p'anapachida, Tachi Ak'õrepa tai k'aripa bada perã. Mãga ooji ichia tai k'inia iru bapari perã. ¹³ Taipa parãmaa k'art'a p'ã pëidak'ãri, jĩp'a p'ãpata taipa jara k'inia p'ani aupai. Mãgá p'ãpata parãpa tai k'art'a leedamerã mãik'aapa pia k'awaadamerã jõmaweda aide jara bi. ¹⁴ Wãara parãdepema ũk'uruurãpa mãga k'awapata. Mamĩda mia k'inia bi parã jõmaarãpa k'awa k'inia p'anadamerã taipa oopata mãik'aapa jarateepata. Mãgá Tachi Waibia Jesús waya chek'ãri, tachi jõma o-ĩa p'anadait'ee iru k'ĩrapite. Tai o-ĩa p'anadait'ee parãpa taipa jarateeda ijãadap'edaa perã. Jõdee parã o-ĩa p'anadait'ee tai it'aideepa ũridap'edaa perã Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee.

¹⁵ Mia k'ĩsijaji parãpa pedeejida taipa k'art'a p'ã pëidap'edaa mãik'aapa ijãajida wãara Cristopa tai pëiji jarateedamerã irua oopi k'inia bi eperãarãmaa. Mapa wãit'ee paji parã ak'ide. Wãda omé wãit'ee paji parã o-ĩa p'anadamerã mi unudak'ãri. ¹⁶ Naapiara Macedonia eujãdee wãk'ãri, mi parãmãi wiibaiit'ee paji mãik'aapa waya ãpatee chek'ãri, auk'a parãmaa p'asianait'ee paji. Ma t'ëe wãdade parãpa mi k'aripak'ajida Judea eujãdee wãit'ee. ¹⁷ Mamĩda parãpa k'awa p'ani mi parãmaa wã-e paji. ¿Mapa parã t'ãidepema ũk'uruurãpa jara p'ani-ek'ã mi t'ãri auk'a bi-e parã ome? ¿K'ĩsia p'ani-ek'ã michia oo k'iniata oopari awaraarãpa oopatak'a? ¡Mia mãga ook'aapi!
¹⁸ Tachi Ak'õrẽpata k'awa bi tai jarateepataarã mãgá p'anadak'aa. Ichiaba mãgá jarateedak'aa, jarateedak'ãri iru Warra, Jesucristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Jĩp'a taimaa jarateepata

irua jarapi bik'a. Tachi Ak'õrepa ichita oopari ichia jara bik'a. Māga oopata tai jida ichiaba, ichideerā perā. ¹⁹ Parā t'āide Silvano, Timoteo mi ome jarateedak'āri Jesucristo Tachi Ak'õre Warra, tai k'ĩsiadoopapai jarateedak'aa paji. Jīp'a jarateepachida Tachi Ak'õrepa taimaa jarapidak'a. Jesucristo māgá bapachi. Ichita ooji ichi ak'õrepa jaradak'a. ²⁰ Chonaarāweda Tachi Ak'õrepa jaraji Jesucristopa ooit'ee bada. Māga jaraji Cristo t'oi naaweda. Māpai iru t'op'eda, wāara ooji jōmaweda Ak'õrepa jaradak'a. Maperā k'awa p'ani Cristo wāara Tachi Waibia. Māgá Cristode ijāapata perā, tachia “Amén” apata Tachi Ak'õre Ũraa ũridak'āri. ²¹ Tachi Ak'õrépata tai Cristode ijāapipari, parā jida auk'a. Ichiata tachi jirit'eraji ichideerā papiit'ee. ²² Tachia k'awaadamerā wāara ichideerā p'ani, ichia tauchaa pik'a bijii tachi t'āride. Ichi Jaure pēiji tachi ijāapataarā ome bapariimerā. Māga ook'āri, tachimaa ak'ipiji ichia wāara tachi pia ak'it'ee māik'aapa t'ēepai teeit'ee jōmaweda ichia k'ĩsia iru bi tachi-it'ee.

Pablopa jarada sāap'eda wā-e paji Corintode-pema ijāapataarā ak'ide

²³ Ak'õre k'ĩrapite mia jara k'inia bi sāap'edata wā-e paji parā ak'ide. Tachi Ak'õrepa k'awa bi michi t'āride iru bi māik'aapa mi miapii seewa jararu pirā. Mi waa wā-e paji Corinto p'uurudee parā itriade, parā t'āri p'uapiamaapa. ²⁴ Tai, chi jarateepataarāpa, parāmaa ijāapi k'iniada-e taipa k'inia p'anik'a. Parāpa auk'a Cristode ijāapata. Iru-ata parāmaa ichia k'inia bik'a oopii. Taipa jōdee

parã k'aripa k'inia p'ani waapiara ijãapataadamerã
mãik'aapa t'ãri o-ãa p'anapataadamerã.

2

¹ Naaweda mi parã ak'ide wãk'ãri, parã t'ãri p'uapiji. Maperã waya wãit'ee pak'ãri, nãga k'ĩsijji: “Mi naapai waya wã-e ãra t'ãri p'uapide.” ² Mia parã t'ãri p'uapiru pirã, parãdepema apida wẽ-e pai mi t'ãri o-ãapiit'ee. ³ Mapa wãi k'ãyaara, k'art'a p'ã pëiji parãpa aide jara bi ùridamerã mãik'aapa oodamerã mia ùraadak'a. Mi parãmaa wãru pirã parãpa mãga oodai naaweda, audupiara parã t'ãri p'uapii. Waya unudak'ãri, mia k'inia bi parãpa mi t'ãri p'uapii k'ãyaara, t'ãri o-ãapidamerã. Mia nãga k'awa bi: mi t'ãri o-ãa bak'ãri, parã jida mãga p'ani. ⁴ Ma k'art'a p'ãk'ãri, michi t'ãride k'ĩsia nĩbaji, parã mãgã itria k'inia-e pada perã. Jëedachi parã t'ãri p'uapi k'inia-e bada perã. Ma k'art'a p'ãk'ãri, mia jĩp'a ak'ipi k'inia baji parã audú k'inia iru bi.

Pablopa ùraada perdonaa k'awaadamerã

⁵ Wãara parã t'ãidepemapa, k'achia oo k'iniapa, mi t'ãri p'uapiji mãik'aapa parã ùk'uru audupiara mãgapiji. Ichia tachimaa mãgã ooji mĩda, mia iru waa imiatee k'inia-e. ⁶ Parã chok'araarãpa iru t'ãri p'uapimaa p'ani, iru yiaraa iru p'anadairã. Jãgapai. Waa mãgã yiaraa iru p'anadaik'araa bi. ⁷ Ma k'ãyaara, irua ooda perdonaadaipia bi mãik'aapa t'ãri o-ãapidaipia bi waya t'ũmerã awaraa ijãapataarã ome. Parãpa mãga ooda-e pirã mãik'aapa iru at'ãri yiaraa iru p'anaruta pirã, iru audupiara t'ãri p'ua bai, Ak'õrede ijãedarumaa. ⁸ Maperã ãrã mia parãmaa enenee nĩbi

ak'ipidamerã wãara iru k'inia iru p'ani. ⁹ Ma-it'ee ma k'art'a p'ãji. K'inia baji irua ma k'achia oo amaamerã. Mamĩda ma k'ãyaara waapiara mia k'awa k'inia baji parãpa oodai wa ooda-e pai mia jaradak'a. ¹⁰ Parãpa ma eperãpa k'achia ooda perdonaa p'anik'a, mia pida perdonaa bi. Wãara, Cristopa k'awa bi abaapa mi ome nepira jiri baji pirã, mia ma nepira perdonaaji. Mia mãga ooji parã waya t'ãri o-ia p'anadamerã. ¹¹ Tachi jõmaarãpa chĩarapa k'achia ooda mãgã perdonaaruta pirã, Netuara Poro Waibia juade baaida-e pait'ee ne-inaa k'achia oo k'iniapa ma eperãmaa. Ma awara ma ne-inaa k'achia ooda k'aurepa netuara juade baai-e pait'ee, audú k'ĩsia p'ua nĩbairã. Tachia pia k'awa p'ani netuarapa oopari ichi juade baaidamerã.

Pablo Troas p'uurude nipada

¹² Mia jaradak'a mi wã-e paji parã ak'ide. Ma k'ãyaara Troas p'uurudee wãji jarateede. Mama nipak'ãri, Tachi Waibia k'aripaji mãpemaarãpa ũri k'inia p'anadamerã Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. ¹³ Mamĩda, mama bide mi k'ĩsia nĩbeeji unu-e pada perã Tito, tachi ipema Cristo k'aurepa, mia pẽida parã ak'ide. Iru parãmãiipa chep'eda, mama tai unudait'ee paji. Mãgã unuda-e pada perã, mia Troadepemaarã atabẽiji mãik'aapa cheji Macedonia eujãdee, nama Tito ome unui jĩak'aapa.

Pablopa jarada Titopa nepirida ũrip'eda

¹⁴ Taipa gracias jarapata Tachi Ak'õremaa, iruata Netuara Poro Waibia p'oyaapari perã Cristo juapa. Maperãpi netuara apidaapa tai Cristodeerã p'oyaada-e pai. Mãgã ichideerã

perã irua tai k'aripapari jarateedamerã jõmaarã t'ãide. ¹⁵ Ara k'era t'ũa aubaiparik'a ewat'aak'ãri, mãga pik'a tai ijãapataarã t'imí wãpata jarateede Cristopa oopi k'inia bi eperãarãmaa. Tachi Ak'õrepa unuk'ãri taipa mãga jarateemaa p'ani, o-ĩa beepari. Cristopa tai jarateepataarã pëipari jarateedamerã chi ũri k'inia p'anirãmaa mãik'aapa chi ũridaamaa p'anirãmaa paara. ¹⁶ Taipa jarateepata mik'ia pik'a bi chi ũridaamaa p'anirã-it'ee, ma k'aurepa ãra atuadait'ee perã. Mamĩda chi ũri k'inia p'anirã-it'ee ne-inaa t'ũa baparik'a bi, ma jarateeda k'aurepa ãra wãdait'ee perã Ak'õre truadee. Mãga bita, ¿k'aipa jarateeima chi ũri p'anirãpa wãara k'awaadamerã Cristopa oopi k'inia bi eperãarãmaa? ¹⁷ Táipata mãga jarateedai. Ma-it'ee Tachi Ak'õrepa tai jirit'eraji. Tai k'ĩsiadoopa jarateedak'aa. Tachi Ak'õrepa ichi ũraa taimaa jarapipari. Tai nipadak'aa awaraarãk'a. Achi k'ĩsiadoopa Ak'õre net'aa jaratee nipapata, eperãarãpa ãchi pia ak'idamerã mãik'aapa ãchimaa p'arat'a teedamerã. Taipa jõdee mãga oodak'aa. Tachi Ak'õrepa tai ichita ak'ipari perã, k'ĩra jĩp'a jarateepata irua oopi bik'a. Mãgá jarateedai Cristo tai ome bapari perã.

3

Tachi Ak'õrepa ũraa chiwidi Pablomaa k'awapida

¹ Mia jarak'ãri tai k'ĩra jĩp'a jarateepata, jara k'inia-e bi taita pipiara ak'idaipia bi awaraa jarateepataarã k'ãyaara. Taipa k'art'a p'ãda iididak'aa ijãapataarãpa parãmaa jara pëidamerã táipata pia jarateepata, jarateepataarã ũk'uruurãpa

oopatak'a. Ichiaba iidida-e parãpa mãgee k'art'a awaraa ijãapataarãmaa pëidamerã. ² Awaraarãpa k'awa k'inia p'ani pirã tai wãara Jesucristopa pëida jarateede wa mãga-e, ãchia parã ijãapataarã ak'idaipia bi. Parã taipa k'art'a p'ädák'ata p'ani, Cristode ijãapata perã taipa jarateedap'edaa k'aurepa. Michi t'ãride k'awa bi mia wãarata jara bi. ³ Jõmaarãpa k'awaadai Cristopa tai pëiji parã ak'idak'ãri, sãga p'anapata Cristode ijãadak'ãriipa. Awaraarãpa oo k'inia p'anapata Tachi Ak'õre Ũraa mãude p'ädade jara bik'a. Tachi Ak'õrepa k'inia-e baji mïda eperãarãpa ichita ijãadamerã ma ũraa Moisemaa p'ãpidade, ùk'uru aide at'ãri ijãa p'ani. Mamïda parã mãga p'anadak'aa. Ma k'ãyaara pipiara parãpa oo k'inia p'ani Cristopa oopi bik'a, Tachi Ak'õre Jaure parã t'ãride bapari perã. Ma awara Ak'õrepa mãga ichita oopiit'ee, ichita bapari perã.

⁴ Taipa ak'idak'ãri parãpa oomaa p'ani Cristopa oopi bik'a, k'awa p'ani wãara Tachi Ak'õrepa taimaa jarapi baji. ⁵ Tai k'ĩsiadoopa eperãarã p'oyaa Cristode ijãapidak'aa. Tachi Ak'õrepapai mãga ooi. Ichia aupaita tai k'aripapari iru ũraa pia jarateedamerã. ⁶ Ichia taimaa nãgí ũraa chiwidi k'awapiji. Cristopa p'ek'au k'achia oopataarã o k'achiadeepa k'aripa atai. Mãga k'awapiji taipa jõmaarãmaa jarateenadamerã. Na ũraa chiwidi awara bi chi naawedapema ũraa k'ãyaara. Eperãarãpa ma naawedapema ũraa p'ädade ijãaruta pirã, atuadait'ee. Jõdee na ũraa chiwidide ijãaruta pirã, Ak'õre Jaurepa ãchi Ak'õre ode t'ĩupiit'ee.

Ũraa chiwidi piara bi naawedapema ũraa k'ãyaara

7 K'ĩsiadáma nãgide. Chonaarãweda Tachi Ak'õrepa ichi ũraa mãude p'ãpiji Moisémaa. Na eujãde bi misa, Moisés Tachi Ak'õre ome unuk'ãri, Tachi Ak'õre k'ĩra wãree iru ome beeji. Mapa Moisés waya chek'ãri Israel pidaarãmaa, ãrapa iru k'ĩra p'oyaa ak'idak'aa paji, audú ñdaa bada perã. Mãga baji mĩda, taarã-e nide ma ñdaa wẽpa wãji. Ak'õrepa ichi k'ĩra wãree mãgá áchima unupiji mĩda, ma ũraa p'ãda k'aurepa eperãarãpa k'awaa p'aneejida áchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa atuadait'ee. ⁸ Írá jõdee, ma k'ãyaara pipiara Tachi Ak'õrepa ũraa chiwidi jara pẽida k'aurepa tachi ijãapataarãpa k'awapata Cristode ijãadak'ãri, wãdai Tachi Ak'õre truadee. Mãga k'awapata Ak'õre Jaure k'aurepa, iru tachi ome bapari perã. ⁹ Mãpai nãga jaradai. Pia baji Tachi Ak'õrepa eperãarãmaa k'awapik'ãri ichi ũraa p'ãda, mãgide jaraji mĩda áchi atuadait'ee p'ek'au k'achia oopata perã. Mamĩda ma k'ãyaara pipiara bi ichia ũraa chiwidi jara pẽida. Mãgí ũraade ichi Jaurepa tachi ijãapataarãmaa k'awapipari Cristo k'aurepa tachi p'ek'au k'achia wẽe p'ani Ak'õre k'ĩrapite. ¹⁰ Maperãpi k'awa p'ani pipiara bi ijãadait'ee Tachi Ak'õrepa ũraa chiwidi jara pẽidade, ijãadai k'ãyaara mãgí chonaarãwedapema ũraa p'ãdade jara bide. ¹¹ Wãara Ak'õre ũraa p'ãda pia baji, Ak'õrepa mãgí jarada perã. Mamĩda ichia k'inia-e paji eperãarãpa ichita aide ijãadamerã. Mapa ũraa chiwidi jara pẽiji. Nãgí ũraa pipiara bi chi naawedapema k'ãyaara, jõk'aa perã.

¹² K'awa p'anadairã Ak'õrepa ũraa chiwidi jara pẽida mãgá pipiara bi chi naawedapema

jarada k'ãyaara, taipa mǎgí ũraa jĩp'a jarateepata, waaweeda-ee. ¹³ Mamĩda mǎga-e paji Moisés ome. Moisepa ichi k'ĩra wǎk'aji Israel pidaarāpa ununaadamerā Tachi Ak'õre k'ĩra wāree wēpa wǎk'āri. Mǎgá ma ĩdaa Moisés k'ĩrade wēpa wǎdak'a, ma chonaarāwedapema ũraa wēpa pik'a wāji. ¹⁴ Mamĩda ma Israel pidaarāpa mǎga ijāa k'iniada-e paji, k'ĩri k'isua p'anadap'edaa perā. At'āri mǎga p'ani Moisepa p'āda leepataarā ũridak'āri. Moisepa ichi k'ĩra wǎk'a iru badak'a, āchi t'āri wǎk'a pik'a iru p'ani ũraa chiwidade ijāa k'iniada-e p'anadairā. At'āri āchia ijāapata Ak'õre ode t'ĩudai ma chonaarāwedapema ũraa p'ādade jara bik'a oo p'anipa. Mǎga ijāapata Tachi Ak'õrepa āchimaā ichi ũraa chiwidi k'awapi bi mĩda. Nǎgá k'ĩsia awara k'ĩsiadai: Cristode ijāadak'āri mǎik'aapa ichideerā padaidak'āri. ¹⁵ Mǎgá Ak'õre ũraa Moisepa p'ādade ijāapata perā, idi ewate at'āri ma ũraa ũridak'āri, āchi t'āri wǎk'a pik'a iru p'ani. ¹⁶ Mamĩda āchidepemapa ma ũraa chiwidi ũrik'āri mǎik'aapa Cristode ijāak'āri, ma t'āri wǎk'a pik'a bada wēpait'ee. ¹⁷ Mǎga p'anedait'ee Cristode ijāadak'āri, eperāarā uchiapata perā Ak'õrepa naawedapema ũraa p'āda jua ek'ariipa. Mǎga oodai Cristo āra ome bapari perā ichi Jaure k'ap'ia pari. Cristo ichi Jaure ome apai, auk'a Tachi Waibia perā. ¹⁸ Mǎgá ma naawedapema ũraa jua ek'ariipa tachi uchiadap'edaa perā, tachi t'āri waa wǎk'a pik'a p'ani-e. Ara espejode tachi k'ĩra unuparik'a, mǎga pik'a Tachi Ak'õre k'ĩra wāree unupata iru ũraa chiwidi jara pēidade Cristo k'ap'ia pari. Ma awara Cristo Jaurepa oopi bik'a

oodak'ãri, t'ãri pia padaipata iruk'a. Waapiara iru Jaurepa oopi bik'a oodai, waapiara t'ãri pia padaridai iruk'a.

4

Pablopa pedee pia jarateeda

¹ Tachi Ak'õrepa tai chupiria k'awaa bairã, ichi ũraa chiwidi taimaa jarateepi bi. Maperãpi waaweeda-ee p'anapata, awaraarãpa tai ome nepira jiri p'ani mĩda. ² Taipa oodaamaa p'anapata ne-inaa k'achia awaraarãpa mera oopata; ne-inaa eperãarã jĩp'arã k'ĩra nejasia p'anapata oodait'ee. Madepema ũk'uruurãpa imeraa jarateepata chĩara k'ũradait'ee. Maa-e pirã ãchi k'ĩsia p'oirapata Ak'õrepa jarapi bi ome, irua jara k'inia bi awara uchiemerã. Mamĩda taipa mãga ooda-e. Ak'õrepa wãarata jara peida k'ĩra jĩp'a jarateepata. Mãga oo p'anipa k'inia p'ani jõmaarãpa k'awaadamerã Tachi Ak'õre k'ĩrapite taipa wãarata jarateepata. ³ Wãara, Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateedak'ãri, ũk'uru eperãarã-it'ee ma jarateepata wãk'a pik'a bi, mãirãpa ma wãarata k'awadaamaa p'anapata perã. Mapa o k'achiadee wãruta. ⁴ Æchi mãga p'ani na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerã ak'õre, Netuara Poro Waibiapa, ãchi tau p'ãriu pik'a iru bairã ichi jua ek'ari. Ichia k'inia-e ãchia k'awaadamerã t'ĩudai idaa pik'a bide k'awaadak'ãri Cristopa ooda ãchi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Ichia k'awa bi mãga ijãaruta pirã, unudai Cristo k'ĩra wãree, iru Tachi Ak'õre k'ĩrak'a bairã. ⁵ Mapa taipa jarateedak'ãri, jarateeda-e

tachi k'ĩsiadeepa tai ak'idamerã pãchi poroorãk'a. Jĩp'a jarateepata Jesucristo, Tachi Waibiapa oopi k'inia bi eperãarãmaa. Taipa irua oopi bik'a oo k'inia p'anapata perã, tai mimiapata parã-it'ee. ⁶ K'awa p'ani Jesucristo tachi jõmaarã waibiã nãga perã. Ewaa weda jõma p'ãriu nĩbak'ãri, Tachi Ak'õrepa jaraji ĩdaamerã. Mãpai ĩdaa beeji. Mãga pik'a ijãadai naaweda, tai p'ãriu pik'a bide p'anapachida, k'awada-e p'anadap'edaa perã Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Mamĩda Tachi Ak'õrepa taimaa mãga k'awapik'ãri, tai t'ãride ĩdaa pik'apiji. Mapa Cristode ijãa p'aneejida mãik'aapa k'awaa p'aneejida Tachi Ak'õre k'ĩra wãree.

Tachi Ak'õrepa wãarata jarateepataarã k'aripapari

⁷ Tachi k'ap'ia chok'o sorek'api bi. Mamĩda Tachi Ak'õrepa aide nẽe bidák'api bi ichi k'ĩra wãree taimaa unupik'ãri mãik'aapa tai jirit'erak'ãri Cristopa ooda jarateedamerã eperãarã k'aripait'ee. Mãgã eperãarãpa ijãadak'ãri taipa jarateepata k'aurepa, jõmaarãpa k'awaadai Tachi Ak'õrẽpata taimaa jarapi bi. ĩruta tai k'ãyaara waibiara bi! ⁸ Mãga jaratee p'ani misa iru-it'ee, tai wãrutamaa ijãadak'aa beerãpa nepira jiripata tai ome. Mamĩda ãramaa p'oyaapidak'aa. Mãga p'anadai Tachi Ak'õrẽpata tai k'aripapari perã choodamerã. Edaare k'awada-e sãgapi oodai. Mamĩda ijãa p'ani Ak'õrepa taimaa ichia k'inia bi k'awapiit'ee. ⁹ Edaare awaraarãpa tai k'ĩra unuamaa iru p'anapata. Mamĩda Tachi Ak'õrepa tai atabaibẽik'aa. Ichiaba edaare tai p'ua oopata. Mamĩda Tachi Ak'õrepa tai k'aripapari chok'ai

uchiadamerã ächi juadeepa. ¹⁰ Tai wãrutamaa jiripata peedait'ee Jesús peedap'edaak'a. Mamïda Tachi Ak'õrepa tai k'aripapari ächi juadeepa, eperãarãpa k'awaadamerã irua aupaita tai k'aripapari. Mãga oopari Jesucristo Jaure tai ome bapari perã. ¹¹ Wãara, na p'ek'au eujãde p'ani misa, tai mãgá pee k'inia p'anadait'ee taipa jarateepata perã Jesucristopa oopi k'inia bi eperãarãmaa. Mamïda mãga p'oyaa ooda-e, irua ak'ipi k'inia bairã ichi wãara chok'ai p'irabaiji mãik'aapa at'ãri tai t'ãride chok'ai bi. ¹² Mãpai tai mãgá jiri p'ani mïda, taipa jarateepata Ak'õrepa jarapi bik'a, parã awaraarã ome Cristode ijãadap'eda, Tachi Ak'õre truade ichita p'anapataadamerã.

¹³ Taipa auk'a jaradai Tachi Ak'õre chonaarãwedapema ũraa p'ãdade jara bik'a:

'Ijãaji Tachi Ak'õrepa mi k'aripai. Maperã irumaa jaraji mïchi t'ãride k'ïsia bada.' (*Sal 116.10*)

Taipa ichiaba mãga ijãapata. Maperãpi jarateepata Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a. ¹⁴ K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Jesucristo chok'ai p'irabaipidak'a, tai jida auk'a p'irabaipiit'ee parã ome mãik'aapa tachi ateeit'ee Jesucristo bïmaa ichi truade. Mãga ooit'ee tachi Cristodeerã perã. ¹⁵ Mãga k'awa p'anadairã, choopata parã mãik'aapa awaraarã k'aripadait'ee Cristode ijãadamerã. Mãgá chok'araarãpa k'awaadait'ee Ak'õrepa ächi k'inia iru bi mãik'aapa o k'achiadeepa uchiapi k'inia bi. Mãpai mãirãpa Cristode ijãadak'ãri, gracias jaradait'ee Tachi Ak'õremaa mãik'aapa ächi it'aa t'ï p'anide ak'ipidait'ee wãara irude ijãapata.

¹⁶ Maperãpi tai chupiria jõneedak'ãri, k'ïsia p'ua

jõnadak'aa. Tai k'ap'ia jõdaruta p̄ijida, ewari chaa t'ãride audupiara Tachi Ak'õrede ijãapata. ¹⁷ Ma awara na eujãde p'ani misa, taarãdak'aa chupiria jõnide. Tai-it'ee mak'iaara p'ua-e. Jõdee taipa ne-inaa unudait'ee Tachi Ak'õre truade p'oyaa jarada-e, audú pi-ia bairã. ¡Ichita p'anapataadait'ee iru ome! ¹⁸ Maperã tai audú k'isia jõnada-e na p'ek'au eujãde unu p'ani k'aurepa. J̄ip'a k'isiapata ne-inaa waide unuda-e p'anide; it'aripema net'aade. Na eujãdepema net'aa taarã-ee jõpari. Mam̄ida it'aripema net'aa ichita bapariit'ee.

5

*Ijãapataarã it'aripema k'ap'ia chiwidide
p'anapataadait'ee
(1 Co 15.35-58)*

¹ Taipa k'awa p'ani tachi eperã k'ap'ia piuru p̄ijida Cristo chei naaweda, Tachi Ak'õrepa tai p'anapiit'ee ichia ooit'ee bi it'aripema k'ap'ia chiwidide. Na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia jõpari. Mam̄ida chi it'aripema k'ap'ia jõk'aa, Tachi Ak'õrepa m̄agá oopari perã. ² Na p'ek'au eujãdepema k'ap'iade p'ani misa, chupiria jõnapata m̄aik'aapa audú k'isia jõnapata, ma it'aripema k'ap'iade p'ana k'inia p'anadairã. ³ Eperãpa p'aru j̄i k'inia bik'a, m̄aga pik'a tai p'ana k'inia p'ani ma it'aripema k'ap'iade. Eperã ãk'adaa ba k'inia-e bik'a, tai k'ap'ia w̄ee p'ana k'iniadak'aa. ⁴ Maperãpi piu k'iniada-e Cristo chei naaweda. Iru m̄agá cheru misa, na p'ek'au eujãdepema k'ap'iade p'anide, k'isia jõnapata ne-inaa k'achia p'asai j̄iak'aapa. M̄agá na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia

chupiria n̄ibairã, atabēi k'inia p'ani Tachi Ak'õre ome p'ananadait'ee. ⁵ Ma-it'ee Tachi Ak'õrepa it'aripema k'ap'ia ooit'ee ichideerã-it'ee, aide p'anapataadamerã iru truade. Māga k'awa p'ani irua ichi Jaure pēida perã tachi chaachaa bapariimerã. Ichi Jaurepata k'awapipari ichia k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee.

⁶ Tachi Ak'õrepa māgá ne-inaa k'ĩsia iru bapari perã ichideerã-it'ee, na p'ek'au eujãde p'ani misa, tachi k'ãiwee p'anapataadai. Wāara k'awa p'ani na p'ek'au eujãdepema k'ap'iade p'ani misa, Tachi Waibia ik'aawaapa t'imí pik'a p'ani. ⁷ Tachi taupa iru unuda-e p'ani mīda, irude ijāpata. ⁸ Maperāpi k'ãiwee p'anapata. Piara bak'aji aweda uchiadait'ee na p'ek'au eujãdepema k'ap'iadeepa māik'aapa iru truade p'ananadait'ee tachi it'aripema k'ap'iade. ⁹ Mamīda at'āri wāda-e. Mapa nāga k'ĩsiapata. Na p'ek'au eujãdepema k'ap'iade p'ani misa, oo k'inia p'ani Cristopa oopi bik'a māik'aapa na eujãdeepa uchiadak'āri, auk'a oo k'inia p'anadait'ee irua oopi bik'a nāga perã. ¹⁰ Ewari cherude tachi ijāpataarã jōmaweda iru k'ĩrapite panadait'ee irua ak'imerã tachia oopatap'edaa na p'ek'au eujãde p'ani misa. Eperã Cristopa oopi k'inia bik'a oodapa atait'ee Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee. Ma awara Cristopa māgīmaa pedee pia jarait'ee. Mamīda chi māga oo-e badapa maarepida ata-e pait'ee māik'aapa Cristopa irumaa pedee pia jara-e pait'ee.

*Cristo k'aurepa Tachi Ak'õre k'awadai
(Ro 5.9-11; Col 1.19-22)*

¹¹ Cristopa tachia oopata mǎgá ak'it'ee perǎ, iru waawee p'anapata. Mapa taipa eperǎarǎmaa jarateepata Cristode ijǎadamerǎ mǎik'aapa tai p'anapata k'awaadamerǎ. Taipa ne-inaa oodak'ǎri wa ne-inaa jaradak'ǎri, mǎga oopata eperǎarǎ k'aripadait'ee. Tachi Ak'ǒrepa k'awa bi tai t'ǎride iru p'ani. Mia k'inia bi parǎpa tai ichiaba mǎgá k'awaadamerǎ. ¹² Mia mǎga jarak'ǎri, jara k'inia-e bi tai pipiara ak'idamerǎ awaraarǎ k'ǎyaara. Jip'a k'inia bi parǎ o-ǎa p'anadamerǎ taipa ne-inaa pia oopata k'aurepa. Mǎgá o-ǎa p'anaruta pirǎ, parǎpa p'anaudai chi audua beerǎpa tai ǎpíte jara jǒni. Ma jarateepataarǎpa k'ǎsiapata ǎchia aupaita pia jarateepata. ¹³ ¿Mǎirǎpa jara p'ani-ek'ǎ tai parǎ t'ǎide nipadak'ǎri, oojida k'ǎra k'awa-ee p'anirǎpa oopatak'a? Mamǎda mǎga-e paji. Taipa mǎga oojida awaraarǎpa unudak'ǎri, k'awaadamerǎ Tachi Ak'ǒre jǒmaarǎ waibia. Ma awara tai k'ǎra jip'a nipadak'ǎri, mǎga oopata parǎ k'aripadait'ee, auk'a Tachi Ak'ǒre pipiara k'awaadamerǎ. ¹⁴ Jesucristopa tai k'inia iru bapari. Maperǎpi tai jaratee nipapata irua oopi k'inia bik'a. Wǎara na p'ek'au eujǎdepemaarǎ jǒmaweda k'inia iru bapari perǎ, kurasode piuji tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mǎgá piuji jǒmaarǎ k'ap'ia pari. Ara Cristo piudak'a jǒmaarǎ pari, iru k'ap'ia pari eperǎ chaachaa piu pik'aji. ¹⁵ Cristo piuji eperǎarǎ pari mǎik'aapa chok'ai p'irabaiji, k'inia bada perǎ ichide ijǎa p'anirǎ p'anapataadamerǎ irua k'inia bik'a. Tachi mǎga p'anadak'ǎri, oodait'ee irua oopi k'inia bik'a, tachia oo k'iniata oodai k'ǎyaara.

¹⁶ Mǎga k'awaadak'ǎriipa, taipa eperǎarǎ

unudak'aa, Cristode ijãadai naaweda unupatap'edaak'a. Maapai Cristo jida eperã jïp'aak'a unupachida. ¡Mamïda ñrá iru mãgá unuda-e p'ani! Ichideerã ichiaba mãgá unuda-e nãga perã. ¹⁷Eperã araa bak'ãri Cristo ome ijãapari perã irude, mãgí eperã t'ãri awaradaipari. ¡Pia k'ísíati! Cristode ijãai naaweda, ma eperã k'achiade nipapachi. Mamïda irude ijãadak'ãriipa waa mãgá nipa k'inia-e. Jïp'a nipa k'inia bi Cristopa oopi bik'a.

¹⁸Mãgá nipai Tachi Ak'õrepa mãga oopipari perã. Tachi auk'a p'anapachida ma eperãk'a. Cristode ijãadai naaweda, taipa Tachi Ak'õre pia k'awa k'iniada-e p'anapachida. Ichiaba maapai Tachi Ak'õrepa tachi pia-ee ak'ipachi. Mamïda ijãadak'ãri, Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'õrepa ichi t'ãri auk'a biji tachi t'ãri ome. Maperãpi tai jirit'eraji jõmaarãmaa jarateenadamerã. Mãgá taipa jarateepata ùrirutaarãpa Cristode ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa ichi t'ãri auk'a bipari ãchi t'ãri ome ichiaba. ¹⁹Pia jarait'eera, Cristo piuda k'aurepa eperãarã pari, Tachi Ak'õrepa ichi t'ãri auk'a bi k'inia bi ãchi t'ãri ome. Ma awara ãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapi k'inia bi. Ma pedeeta Tachi Ak'õrepa taimaa jarapi bi. ²⁰Ma-it'ee Cristopa tai pëiji, ichi k'ap'ia pari taipa jaradamerã irua jara k'inia bi. Mapa taipa parã jõmaarãmaa enenee jõni: Ijãati Jesucristode, Tachi Ak'õrepa ichi t'ãri auk'a bimerã parã t'ãri ome. ²¹Cristopa p'ek'au k'achia maarepida ook'aa paji. Mamïda kuru-sode bak'ãri tachi p'ek'au k'achia oopataarã pari, Tachi Ak'õrepa iru pia-ee unuji. P'ek'au k'achia oopataarã unuparik'a unuji. ñrá jõdee, ma piuda

k'aurepa Tachi Ak'õrepa tachi pia unupari.

6

¹ Māpa tai Tachi Ak'õre ome mimia p'anide, parā ũraa k'inia p'ani k'ĩsiadamerā Tachi Ak'õrepa parāmaa pia ooda. Parā ijāadak'āri, Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'õrepa ichi t'āri auk'a bijji parā t'āri ome. Maperā k'ĩrak'aupai Tachi Ak'õre yiaraa iru p'anadai awaraarāpa jarateepata ũri k'iniapa.

² Ma k'āyaara óoti Tachi Ak'õre Ũraa p'ādade jara bik'a:

'Mia p̄ide k'ĩsia bak'āri, ũriji pia mimaa it'aa iidida. Pia chup̄iria iidida ewate, mia pi o k'achiadeepa k'aripa ataji.' *(Is 49.8)*

Corinto pidaarā, jūrítí! Nāgaweda Tachi Ak'õrepa ũriit'ee parāpa chup̄iria iidiruta. Nāgaweda parā k'aripait'ee ichide wāara ijāadamerā.

Pablopa ne-inaa k'achia chooda

³ Tai parā t'āide jaratee nipadak'āri, maarepida ne-inaa oo k'iniada-e paji parāpa ma jarateepata oo iru p'anadamerā, wa Cristode ijāadaamaa p'anadamerā taipa oopata k'aurepa. ⁴ Māgae. J̄ip'a oo k'inia p'anapachida j̄omaweda Tachi Ak'õrepa oopidak'a, parāpa tai pia ak'idamerā, Ak'õrepa tai pia ak'iparik'a. Tai j̄omaarā t'āide m̄agá nipapata. M̄aimisa, t'āridepai choopata audú k'ĩsia j̄onide; ne-inaa w̄ee chitoonide; nep̄irade j̄onide; ⁵ awaraarāpa tai w̄imaa p'anide; carcelde chitoonide; tai pee k'iniapa awara āyaa j̄eret'aa j̄onide; mimia chaaree oo j̄onide; k'āi-ee ewari j̄onide; jarra oo j̄onide. ⁶ Ichiaba ak'ipipata tai Tachi Ak'õrepa p̄ida n̄aga oo p'anipa. K'ĩra j̄ip'a

nipapata, ne-inaa k'achia ooda-ee. Taipa k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ichi ũraa wāarata jara k'inia bi tai it'aideepa. K'ĩrau-ee choopata awaraarāpa taimaa ik'achia jaradak'āri maa-e pirā tai oo iru p'anadak'āri. T'āri pia p'anapata awaraarā ome, Tachi Ak'õre Jaure tai ome bapari perā. Mapa t'āriipa awaraarā k'inia iru p'ani Tachi Ak'õrepa ichideerā k'inia iru baparik'a. ⁷ Jarateedak'āri, chi ũri p'anĩrā maarepida k'ũradak'aa. Tachi Ak'õrepa oopi bik'a oopata. Mapa irua tai pia ak'ipari. Iruata tai k'aripapari waaweeda-ee jarateedamerā māik'aapa taimaa k'ĩsia k'awaapipari pia p'anaudamerā awaraarāpa tai imiateedak'āri. ⁸ Eperāarā ũk'uruurāpa tai pia ak'ipata. Jōdee awaraarāpa tai k'ĩra unuamaa iru p'anapata. Ichi-aba eperāarā ũk'uruurāpa tai āpĩte ik'achia pedee-pata. Jōdee awaraarāpa tai āpĩte pia pedee-pata. Eperāarā ũk'uruurāpa jara p'ani taipa seewa jarateepata. Mamĩda māga-e. Taipa wāarata jarateepata. ⁹ Eperāarā ũk'uruurāpa jara p'ani: “Jā Pablo eperā jĩp'aa. ¿K'āare-it'ee iru pedee ũridaima?” Mamĩda Tachi Ak'õrepa mi k'ĩra Cristodeerāmaa pia k'awapipari. Taipa k'awa p'ani atu p'anide piudai k'achia beerā juapa. Mamĩda at'āri chok'ai p'ani. Awaraarāpa tai p'ua oopata māik'aapa miapipata. Mamĩda tai peeda-e. ¹⁰ Wāara, edaare tai k'ĩra pia-ee p'ani. Mamĩda Tachi Ak'õrepa ichita waya tai t'āri o-ĩapipari. Ma awara tai net'aa mak'ĩara wēe p'ani. Mamĩda ne-inaa pia teepata awaraarāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda āchi k'aripait'ee. Na p'ek'au eujādepema net'aa wēe chitooni mĩda, iru p'ani jōma Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi ichideerā-it'ee.

11 Ipemaarã Corinto p'uurude p'anirã, taipa parãmaa jip'a jaramaa p'ani jōma tai t'ãride iru p'ani. 12 At'ãri taipa parã k'inia iru p'ani. Jōdee parãpa tai k'inia iru p'anada-e naawedapemak'a. 13 Mia parã ũraait'ee ak'õrepa ichi warra ũraaparik'a. T'ãriipa tai k'inia iru p'anapatãati taipa parã k'inia iru p'anapatak'a.

Ijãadak'aa beerã ome k'õp'ãyo meraadaik'araa bi

14 K'õp'ãyo meraanãati Cristode ijãadak'aa beerã ome. Eperãpa Cristode ijãak'ãri, ne-inaa pia oo k'inia bapari. Mamida Cristode ijãa-e bak'ãri, ne-inaa k'achia oo k'inia bapari. Auk'a p'anadak'aa. Chi pia oo k'inia bipa mãga oopari k'awa bairã Cristopa mãga oopipari. Mamida chi k'achia oo k'inia bipa mãga oopari Tachi Ak'õre k'awa-e bairã. Idaa pik'a bide p'anirã auk'a nipadak'aa p'ãriu pik'a bide p'anirã ome. 15 Cristo k'õp'ãyo-e Netu-ara Poro Waibia Beliál apata ome. P'oyaa auk'a nipadak'aa. Ichiaba Cristode ijãapari p'oyaa auk'a nipak'aa ijãadak'aa beerã ome. 16 Tachi Ak'õre ichita chok'ai bapari. Iru Cristode ijãapataarã ome bapari. Mapa tachi iru ték'api p'ani. Iru ba k'iniak'aa ne-inaa ai k'irapite it'aa t'ipata tede, ma te ijãadak'aa beerãde perã. Ba k'iniak'aa ijãadak'aa beerã ome. Maperãpi ãra ome k'õp'ãyo meraadaik'araa bi. Tachia k'awaadai Ak'õrepa mãga k'inia bi ichi chonaarãwedapema ũraa p'ãdade jara bairã:

'Mi ãra t'ãide ãra t'ãri chaa bapariit'ee. Mi ãra Ak'õre pait'ee. Jōdee ãra michideerã padait'ee.'

(Lv 26.12)

17 Tachi Ak'õre wãara mǎgá bapari perã ichideerã ome, ichiaba jara bi awara ãi ma ũraa p'ãdade:

‘Åyaa wãti ijãadak'aa beerã ik'aawaapa.
Oonáati ãchia ne-inaa k'achia oopatak'a.
Mãpaipi mia parã pia ak'ipariit'ee.’ (Is
52.11)

18 ‘Mi parã Ak'õre pait'ee. Jõdee parã mi war-
rarã padait'ee.’ (2 S
7.14)

Mãga jara bi Tachi Ak'õre Waibiapa.

7

1 İpemaarã k'iniarã, Tachi Ak'õrepa mǎga jarada perã, oo amaadãma ne-inaa k'achia k'ıra t'ãdoo; tachi k'ap'iaapa oopata mãik'aapa t'ãridepai k'ĩsiapata oodait'ee. Ma k'achia oodai k'ãyaara, ne-inaa jõmaweda oodãma Ak'õrepa oopi bik'a. Mǎga oodak'ãri, Tachi Ak'õremaa ak'ipidai iru wãara waawee p'ani.

Corinto pidaarãpa Pablo pedee ũridap'edaa

2 Taimaa k'awapíti wãara tai k'inia iru p'ani. Parã t'ãide nipadak'ãri, taipa apidaamaa ne-inaa k'achia ooda-e paji. Ichiaba apidaamaa jara-
teedak'aa paji Ak'õrepa jarapida awara, mǎgide ijãadamerã. Ma awara eperã apida k'ũradak'aa paji.

3 Mia mǎga jarak'ãri, jara-e bi parã k'ĩsia p'uapiit'ee. Mia et'ewapai jaradak'a na k'art'a p'ã bide, t'ãriipa taipa parã k'inia iru p'ani. Tai chok'ai p'ani misa mãik'aapa piuruta pijida, parã mǎgá k'inia iru p'anadait'ee, parã tai ome auk'a Cristodeerã perã.

4 T'ãriipa mia nãga jara k'inia bi. Mi t'ãri o-ĩa bi parã ome, k'awa bairã parãpa oo k'inia p'ani mia ũraa

bik'a. Tachi Ak'õrepa mi mǎgá o-ĩapi bi, tai at'ãri chupiria chitooni mĩda.

⁵ Nama Macedonia eujãde pachedak'ãri, p'oyaa k'ãiwee p'anadak'aa paji. Tai wãrutamaa awaraarãpa tai ome nepira jiripachida. Ma awara t'ãridepai tai k'ĩsia jõnapachida. ⁶ Mamĩda Tachi Ak'õrepa chi k'ĩsia jõnĩrã t'ãri o-ĩapipari pipiara bi. Mǎgá tai t'ãri o-ĩapiji Tito nama pachek'ãri. ⁷ Ichiaba tai t'ãri o-ĩapiji Titopa nepirida ũridak'ãri. Irua taimaa jaraji parãpa iru t'ãri o-ĩapidap'edaa parã t'ãide bak'ãri. Jaraji parãpa mi unu k'inia jõni. Ichiaba jaraji parã k'ĩsia p'ua jõni, parãdepema ũk'uruurãpa mi ãpĩte pedee k'achia jaradap'edaa perã. Maap'eda Titopa jarak'ãri parãpa mia ũraadak'a wãara oo k'inia p'ani, mi audupiarã o-ĩa beeji.

⁸ Mia k'awa bi chi awaraa k'art'a parãmaa p'ã pëidade parã k'ĩsia p'uapiji. Mǎga ooji mĩda, mi k'ĩsia p'ua-e. Wãara ma k'art'a pëik'ãri, mi k'ĩsia p'ua bak'aji, k'awada perã ma k'aurepa parã k'ĩsia p'ua p'anadai, taarã-e mǎgá p'anajida mĩda. ⁹ Mamĩda ĩrã k'ĩsia p'ua bai k'ãyaara, mi o-ĩa bi. O-ĩa-e bi parã mǎgá k'ĩsia p'ua p'anadap'edaa perã. Mi o-ĩa bi parãpa ma k'ĩsia k'achia mi ãpĩte iru p'anadap'edaa ĩrã k'ĩra atuadap'edaa perã. Wãara mia parã k'ĩsia p'uapi-e paji. Ak'õrẽpata mimaa mǎga p'ãpiji parãpa oodamerã irua oopi k'inia bik'a. ¹⁰ Wãara Tachi Ak'õrepa eperãarã k'ĩsia p'uapik'ãri, mǎga oopari ãchia ne-inaa k'achia oo amaadamerã mǎik'aapa Cristode ijãadamerã. Mǎgá irude ijãadak'ãri, k'ĩsia p'ua p'anada-e. Jõdee awaraarã, ãchia p'ek'au k'achia oopata

k'aurepa k'ĩsia p'ua jõni mĩda, ma p'ek'au k'achia oo amaada-e. Maperãpi atuadait'ee. ¹¹ Taipa k'awa p'ani wãara Tachi Ak'õrepata parã k'ĩsia p'uapi baji, parãpa tai ome isapai t'ãri auk'a bi k'inia p'anadap'edaa perã. Ichiaba jõma k'awapijida taimaa, parã pia ak'idamerã. Ichiaba parã k'ĩrau p'anajida chi nepira jiri p'anirã ome. Ma awara waawee p'anajida, mãgĩrã k'aurepa Tachi Ak'õrepa parãmaa ne-inaa k'achia ooi jĩak'aapa. Ichiaba iidijida mia waya parã ak'inamerã. Parãpa ne-inaa pia oo k'inia p'ani Ak'õrepa oopi bik'a, yiaraa iru ba k'inia p'anadairã chi nepira jiridap'edaarã. Ma jõma oo p'anipa taimaa k'awapi p'ani parã wãara ma nepirade t'ĩu k'iniada-e paji. ¹² Ma k'art'a parãmaa p'ãk'ãri, k'ĩsia-e paji chi k'achia oo badade. Ichiaba k'ĩsia-e paji chi apema ma k'achia oodapa t'ãri p'uapidade. Ma k'art'a p'ãk'ãri, mia k'inia baji Tachi Ak'õre k'ĩrapite k'awaadamerã parãpa tai wãara pia ak'ipata Ak'õrepa pëidak'a. ¹³ K'awaadak'ãri parãpa tai wãara mãgã ak'ipata, tai t'ãri o-ĩa p'aneejida.

Mamĩda audupiara o-ĩa p'ani Tito auteebaidap'edaa perã iru parãmaa wãk'ãri. Mãga oodak'ãri, iru ichiaba t'ãri o-ĩapijida. ¹⁴ Tito nãik'aapa parãmaa wãi naaweda, mia irumaa jaraji parãpa mãga oodai. Wãara oojida mia jaradak'a. Mi k'ĩra nejasiapida-e paji. Mia wãarata parãmaa jaraji ma p'ãdade mãik'aapa parãpa wãara oojida mia Titomaa jaradak'a. ¹⁵ Mãga oodap'edaa perã, Titopa parã audupiara k'inia iru bi naawedapema k'ãyaara. K'irãpa bi parãpa oojida jõmaweda irua oopidak'a. Mãga oojida waawee p'anadap'edaa perã, pãchia oo k'iniata oodait'ee. Jĩp'a oo k'inia

p'anajida Ak'õrepa jarapidak'a Tito it'aideepa.
¹⁶ Maperãpi mi o-ïa bi. Mia k'awa bi ne-inaa
 jõmaade parãpa mia jara bik'a oo k'inia p'ani.

8

*Cristode ijãapataarãpa p'arat'a teedaipia bi
 awaraarã k'aripadait'ee*

¹ Ipemaarã, parãmaa mia nepiri k'inia bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa pia ooda Macedoniadepema ijãapataarã t'ãide. ² Nepirade p'anajida mïda, Tachi Ak'õrepa ãra o-ïapipachi. Mãgá o-ïa p'anapachida mak'ïara p'arat'a wëe chitoonajida mïda. Mãgá chitoonide ãchi p'arat'a iru p'anidepema waibia teejida awaraarã k'aripadait'ee. ³ Teejida ãchia p'oyaarutapai mãik'aapa ai ãri waa teejida. Mia mãga jara bi michi taupa mãga unuda perã ãra t'ãide nipak'ãri. Eperã apidaapa ãramaa jarada-e paji mãgá teedamerã. Teejida t'ãripa tee k'inia p'anadap'edaa perã. ⁴ Mãgá k'aripa k'inia p'anadap'edaa perã, taimaa enenee jõnajida ãchia p'e aneadap'edaa jitadamerã mãik'aapa ateedamerã ijãapataarã Judea eujãde chupiria beerãmaa. ⁵ Mamïda ma teedap'edaa k'ãyaara ne-inaa piara oojida. Taipa k'ïsiada-e paji mãga oodai. It'aa t'ijida Tachi Waibiamaa jaradait'ee ãchia oo k'inia p'ani irua oopi bik'a. Mãpai jarajida taimaa ãchia oo k'inia p'ani taipa oopirutak'a. Mãga oojida ijãa p'anadap'edaa perã ãramaa Ak'õrepa mãga oopi baji.

⁶ Macedoniadepemaarãpa oo p'ani unudap'eda, taipa Titomaa chupiria iidijida iru waya parã

k'aripade wãmerã, t'ãri piapa parãpa p'arat'a ichi-aba p'eruta misa tee pëidait'ee. Irua naaweda k'aripadak'a ewaa ma p'arat'a p'e wãdak'ãri, ñrá auk'a k'aripait'ee jōma p'e aupadamerã. ⁷ Parãpa Cristode pia ijãapata. Ichiaba awaraarãmaa pia jarateepata Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Pia k'awapata Cristopa oopi k'inia bi parãmaa mãik'aapa pia k'ĩsiapata awaraarã k'aripadait'ee. Ma awara taimaa pia ak'ipipata tai k'inia iru p'ani. Ma jōma ne-inaa pia oopatak'a taipa k'inia p'ani auk'a chupiria beerã pia k'aripadamerã pãchi p'arat'a tee p'anipa.

⁸ Mãga jarak'ãri, mia jara k'inia-e: “Waibia téeti.” Jip'a nepiriji Macedoniadepema ijãapataarãpa oodap'edaa parãpa auk'a teedamerã, t'ãripa mãga oo k'inia p'anadairã. Mãgá teeruta pirã, jōmaarãmaa ak'ipidait'ee awaraa ijãapataarã auk'a k'inia iru p'ani, ãra k'ĩra k'awada-e p'ani mĩda. ⁹ Parãpa k'awa p'ani Tachi Waibia Jesucristopa ooda ak'ipiit'ee parã k'inia iru bi. It'ari Tachi Ak'õre k'ĩra wãreede bapachi mĩda, eperãarã chupiria k'awaa bapachi. Maperã ichia Ak'õre eujãde iru bada jōmaweda atabëiji chupiria nĩba cheit'ee na p'ek'au eujãde. Mãga ooji parã o k'achiadeepa k'aripa ata k'inia bada perã, irude ijãadap'eda, Ak'õre truade iru ome p'ananadamerã.

¹⁰ Ñrá mia parã ùraait'ee apema año p'arat'a p'e wãdap'edaa p'e aupadamerã. Parãpa apemaarã ijãapataarã k'ãyaara naapiara k'ĩsia iru p'anajida p'arat'a p'e teedait'ee chupiria beerãmaa. O-ia p'anajida mãgá k'aripa k'inia p'anadap'edaa perã.

¹¹ Mãgá t'ãripa tee k'inia p'anadap'edaak'a, ñrá

auk'a t'ãri o-ĩa tee k'inia p'anadaipia bi, p'arat'a mak'iarã wêe p'ani jida pëidait'ee. ¹² Tachi Ak'õrepa ak'ipari tachi t'ãride iru bi. Ichia k'inia bi t'ãri pa tee k'inia p'anadamerã. Ma-ãri iru p'ani pirã, ma-ãri teedai t'ãri piapa. Jõdee waibia iru p'ani pirã, waibia teedai t'ãri piapa. Teedait'ee wêe p'ani pirã, ¿sãga teedai?

¹³ Mia k'inia-e parã chupiria p'aneedamerã awaraarã k'aripa k'iniapa. ¹⁴ Nãgapai mia k'inia bi: auk'a iru p'anadamerã te, chik'o mãik'aapa p'aru. Írã parãpa awaraarã k'ãyaara waapiara iru p'ani pirã, teedai ãra k'aripadait'ee. Jõdee parã chupiria jõnadak'ãri, ãrapa parãmaa teedai. ¹⁵ K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ichia jirit'erada eperãarãmaa teepari mãgã jededamerã, iru chonaarãwedapema ũraa p'ãdade jara bairã:

'Chi maná waibiaira p'edap'edaarãpa waibiaira jitada-e paji. Jõdee ma-ãriara p'edap'edaarãpa ma-ãriara jitada-e paji. Jededak'ãri, auk'a jita wãjida.' (Ex 16.18)

*Pablopa Tito Corinto p'uurudee pëit'ee bada
(1 Co 16.1-4)*

¹⁶ Mia gracias jara bi Tachi Ak'õremaa irua parã k'aripamaa bairã Titopa oo bi k'aurepa. Mia ooparik'a Titopa auk'a parã k'aripa k'inia bi. ¹⁷ Mia mãga k'awa bi iru o-ĩa bada perã chupiria iididak'ãri irumaa parã ak'ide wãmerã. Audú wã k'inia nĩbaji. Wãara taipa mãga iididai naaweda, k'ĩsia iru baji wãit'ee. Mapa wãit'ee mãga k'inia bairã.

¹⁸ Tito ome awaraa ïpema auk'a pëidait'ee. Ijãapataarã bee chaa nama Macedonia eujãde

jõmaarãpa mǎgí k'awa p'ani, Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee pia jarateepari perã. ¹⁹ Ma ijãapataarãpa mǎgí jirit'erajida auk'a tai ome nipamerã, p'arat'a p'e atee wãrutade Judeadepema chupiria beerãmaa. Ma p'arat'a tee pëi p'anipa tachia jõmaarãmaa ak'ipidai oo k'inia p'ani Tachi Ak'õrepa oopi bik'a. Irua ne-inaa tachimaa teepari, tachia jõdee teedamerã chupiria beerã k'aripadait'ee, ma awara ak'ipidait'ee ma ijãapataarã chupiria beerãmaa tachia wãara ãra k'aripa k'inia p'ani. ²⁰ Ma ïpema mǎgá Tito ome pëidait'ee irua k'aripamerã ma p'arat'a waibia p'e ateeru misa. Mǎgá tai imiateepataarãpa pedee p'anada-e pai tai ãpíte, p'arat'a ùk'uru chiadai jïak'aapa. ²¹ Ichita ne-inaa k'ïra jïp'a oo k'inia p'ani Ak'õre k'ïrapite mǎik'aapa eperãarã k'ïrapite.

²² ïpema awaraa ichiaba pëidait'ee ãra ome. Irua tai ichita k'aripa k'inia bi mǎik'aapa ne-inaa pia oopari taipa oopipatak'a. Irua k'awaak'ãri Tito parãmaa wãru mǎik'aapa parã t'ãri piapa auk'a p'arat'a tee pëidait'ee, o-ïa auk'a wã k'inia baji. ²³ Parã t'ãidepemapa Tito k'awa-e bi pirã, jarãti iru mi k'õp'ãyo pia na mimiade. Mi ome mimia-pari parã k'aripait'ee. Iidiruta pirã apema omé nidaarã pari, jarãti nãpema ijãapataarãpa ãchi pari pëidap'edaa, ichiaba auk'a k'aripadamerã. Mãirã wãrutamaa k'awapipata jõmaarãmaa Cristota Tachi Waibia. ²⁴ Mãirã araa panadak'ãri, ak'ipíti ãra k'inia iru p'ani tai k'inia iru p'anik'a. Mǎgá waya wãdak'ãri ãchi p'anapatamaa, nepiridai parãpa ãra pia ak'i p'anadap'edaa. Mǎgá ãra pëidap'edaarãpa k'awaadai wãara taipa jaradak'a parãpa wãara

nejõmaata pia oo k'inia p'ani.

9

Ijãapataarãpa awaraarãmaa p'arat'a teedaipia bi

¹ Wãara na p'ãdade mia parãmaa waa jara-e pijida, k'awa bi parãpa ma p'arat'a p'e tee pëidait'ee ijãapataarã chupiria beerãmaa. ² Mãga k'awa bi parãpa wãara chupiria beerã k'aripa k'inia p'anadairã. Año aba paru parã Acaya eujãdepema ijãapataarãpa ma p'arat'a p'ëmaa p'aneedap'ëdaa. Mãga oo p'aneedak'ãri, taipa o-ia nepirijida na Macedoniadepema ijãapataarãmaa. Mãga ũridak'ãri, ãrapa auk'a k'aripa k'inia p'aneejida. ³ Maperãpi taipa Macedoniadepema ipemaarã omé auk'a pëiruta Tito ome, parãpa ãramaa ak'ipidamerã wãara oojida taipa jaradak'a. Mia k'inia bi ma p'arat'a p'e iru p'anadamerã, aramãgá tee pëidait'ee. ⁴ Mi jãma panak'ãri, awaraa Macedoniadepema ipemaarã auk'a cheruta pirã mi ome mãik'aapa parãpa waide ooda-e pirã taipa jaradak'a ãchimaa, tai k'ĩra nejasia p'aneedai; parã jida ichiaba. ⁵ Mapa mia chupiria iidiji Titomaa iru chi apema ipemaarã ome mi naa wãdamerã. Mãgá ãrapa parã k'aripadai parãpa k'ĩsia iru p'anadap'ëdaak'a; p'arat'a jõmaweda p'e iru p'anadamerã mi panaru misa. Mãgá ichiaba apidaapa jarada-e pai mia parãmaa teepida. Mia k'inia bi parãpa t'ãri pia teedamerã pãchia tee k'iniata.

⁶ ¡K'irãpátí! Eperãpa eujã ma-ãriide ne-uuk'ãri, mak'ïara ewa-e. Jõdee chi eujã waibiade ne-uu bïpa waibia ewapari. ⁷ Eperã chaachaa teeipia bi

ichi t'ãride k'ĩsia bik'a. Teeik'araa bi teemaa bide wa awaraapa irumaa teepi bairã. Tachi Ak'õrepa chi t'ãri pia teepari k'inia iru bi. ⁸ Parãpa mãgã t'ãri piapa teeruta pirã, Tachi Ak'õrepata parã k'aripai iru p'anadamerã te, chik'o mãik'aapa p'aru. Ma awara irua k'aripai audupiarã iru p'anadamerã k'aripadait'ee awaraarã parã k'ãyaara chupiriara chedee. ⁹ Tachi Ak'õre chonaarãwedapema ũraa p'ãdade jara bi:

'Eperã t'ãri pia bipa ne-inaa pia oopari chupiria beerãmaa t'ãri pia bairã. Maperãpi Tachi Ak'õrepa mãgĩ ichita pia ak'ipariit'ee.' (*Sal 112.9*)

¹⁰ Tachi Ak'õre, chi net'atau oodapa ne-uu chaupipari, jõmaarãpa iru p'anadamerã k'odait'ee. ¿Audupiarã teei-ek'ã chi t'ãri pia p'anĩrãmaa ãchia awaraarã k'aripadamerã? ¹¹ Tachi Ak'õrepa mãga oopari perã, parãmaa auk'a teeit'ee, parã auk'a t'ãri pia p'anadairã. Mãgã parãpa waibia iru p'anadait'ee tai ome tee pëidait'ee Judeadepema chupiria beerãmaa. Mãpai o-ĩapa ãchia gracias jaradait'ee Tachi Ak'õremaa ma p'arat'a tai juadepema jitadak'ãri. ¹² Mãgã parãpa k'aripadait'ee ãrapa iru p'anadamerã k'odait'ee mãik'aapa jĩdait'ee. Mamĩda ichiaba k'aripadait'ee ãrapa Tachi Ak'õremaa gracias jaradamerã. ¹³ Ma awara nãgã pia tee p'anipa awaraarãmaa mãik'aapa ãramaa, k'awaadait'ee parãpa Jesucristode wãara ijãapata mãik'aapa oo k'inia p'anĩ irua oopi bik'a. ¹⁴ Ichiaba ãrapa parã k'awa k'inia p'anadait'ee mãik'aapa it'aa t'ĩ k'inia p'anadait'ee parã pari, Tachi Ak'õrepa parã

māgá k'aripapari perã. ¹⁵ Gracias jaradáma Tachi Ak'õremaa irua jõmaarã k'ãyaara ne-inaa pipiara bi teeda perã, ichi warra pëik'ãri tachi k'aripade. Pedee wëe pik'a p'ani ma pari irumaa gracias jaradait'ee.

10

Pablopa jarada ichi wãara Cristopa pëida

¹ Írá mi, Pablopa parã ùraait'ee Cristopa ùraadak'a na eujãde nipak'ãri. Irua t'ãri pia, k'ĩrau-ee ùraaji. Mia k'awa bi parã t'ãidepema ùk'uruurãpa jara p'ani mi waawee pik'a bi parã k'ĩrapite bak'ãri, jõdee k'art'a p'ãk'ãri, audú itria pedee jarapari. ² ¿Mãirãpa jara p'ani-ek'ã michi k'ĩsiadoopapai jaratee nipapari, jarateepataarã jĩp'arãpa oopatak'a? Mapa parãmaa mia enenee nĩbi mãirã ik'aawaapa uchiadamerã mi jãma pai naaweda. Mãga jara bi mia wãara ãchi itriait'ee perã, Ak'õrepa mimaa māgá pedeepiru pĩrã. ³ Wãara, tai na eujãde p'anapata eperãarã jĩp'arãk'a. Mamĩda mãirãk'a tai aupedeedak'aa. ⁴ Mãirã pedee wësaa, imeraa pedeepata. Mamĩda tai jĩp'a pedeepata Ak'õrepa pedeepi bik'a. Māgá jõpipata jõma ãchia k'ĩsia iru p'ani Cristode ijãapataarã ijãa amaapidait'ee. ⁵ Taipa jõpipata ãchia seewa jarapata, Ak'õrepa tai it'aideepa wãarata jarak'ãri. Ma awara Ak'õrepa tai k'aripapari p'anaudamerã jõma ãchia Cristo ãpĩte seewa jarapata. Māgá ãchia wãara k'awaadai Ak'õrepa k'ĩsia iru bada ooit'ee Cristo k'ap'ia pari. Ichiaba taipa Cristopa ooda ãchi-it'ee jarapata, ãchia auk'a wãara irude ijãadamerã. ⁶ Mamĩda māgá ijãa k'iniada-e p'ani pĩrã, ãchi t'ãri p'uapidai

Ak'õrepa oopi bik'a. Taipa m̃aga oodait'ee parãpa ak'ipidak'ãri wãara oo k'inia p'ani taipa jara p'anik'a.

⁷ Parã Corintodepemaarãpa eperãarã ñripai ak'ipata. Åchi k'ira ak'ipata mãik'aapa ãchia audua pedee jara jõni ùripata, ãchi t'ãride iru p'ani k'awa k'inia p'anadai k'ãyaara. ¿Mãga-ek'ã? Parã t'ãidepemapa k'isia bi pirã ichita wãara Cristopa pëida jarateemerã, auk'a k'awaaipia bi tai jida Cristopa pëida. ⁸ K'ira nejasia-ee mia nãga jarait'ee. Tachi Waibiapa wãara jarapari tai it'aideepa mãik'aapa parã biji tai jua ek'ari, taipa parã k'aripadamerã iru pari. Mapa taipa maarepida parãmaa ijãa amaapidak'aa. Jip'a k'aripapata pipiara Cristode ijãadamerã. ⁹ Mia parã p'erapi k'inia-e bi k'art'a p'ãdade pedee bipa. ¹⁰ ¿Mi ãpите pedee pataarãpa jara p'ani-ek'ã: “Pablopa k'art'a parãmaa p'ãk'ãri, audú itria pedee jarapari. Mamida ichi parã k'irapite bak'ãri, waawee pik'a nibeeparida” a jõni-ek'ã? ¹¹ Mãirãpa k'awaadaipia bi ãchia jaradak'a, mia wãara itria pedee jarait'ee, mamida ãchi k'irapite panak'ãri.

¹² Taipa ooda-e ãchia oopatak'a. Åchia mãgapata: “Taipa jara p'anik'a, Cristopa pëida eperãarã mãgã p'anadaipia bida” apata. Mãpai ãchi pitapai mãgapata: “Tãipata jõmaarã k'ãyaara Ak'õre net'aa pipiara k'awa p'anida” apata. Mãirãpa awaraarã ak'ida-e Tachi Ak'õrepa ak'iparik'a. Irua k'awapari eperã t'ãride iru bi. Jõdee ãchia ñripai ak'ipata. Chi mãgã oo p'anirã k'isia k'awada-e p'ani. ¹³ Tachi Ak'õrepa k'awa bi tai t'ãride iru p'ani. Taipa pida ichiaba k'awa p'ani. Iruata tai pëiji judio-eerã

t'ãidee Cristopa ooda jarateede chi waide ũrida-
 ee p'anirãmaa. Maperãpi parã t'ãide jaratee nipa-
 jida. Oojida Ak'õrepa oopidak'a. ¹⁴ Ak'õrepa tai
 parãmaa pëi-e pada paara, maarepida jarateeda-
 e pak'aji. Mamĩda mãga-e paji. Irua tai naapiara
 pëiji parã t'ãidee, jarateedamerã Cristopa ooda
 eperãarã k'aripait'ee. ¹⁵ Mamĩda ¿mi ãpíte pedeep-
 ataarãpa jara jõni-ek'ã ãchiata Ak'õre net'aa pia
 jarateepata? Mãga jarapata parãpa ãchi mi k'ãyaara
 pipiara ak'idamerã. Taipa mãgá oodak'aa. Jĩp'a
 taipa k'inia p'ani parãpa pipiara k'awaa k'inia
 p'anadamerã Cristopa parãmaa oopi k'inia bi.
 Mãga k'awaadak'ãri mãik'aapa wãara oodak'ãri
 irua oopiparik'a, parãpa tai audupiara k'aripadai
 na mimia ome. ¹⁶ Tai mãgá k'ariparuta pirã,
 parã t'ãideepa t'imipiara wãdai jarateede. T'ũ
 k'iniada-e awaraa jarateepataarã mimia p'animãi,
 tai nipada-e perã awaraa jarateepataarã nipap-
 atak'a. Æchia ne-inaa ooda-eeta jara nipapata ne-
 inaa oodak'a.

¹⁷ Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

'Eperãpa jara k'inia bi pirã ichiata ne-inaa
 k'awaara bi awaraarã k'ãyaara, mãga
 jaraipia bi ichia k'awaa bairã Tachi Ak'õrepa
 iru pia ak'ipari.' *(Jer 9.23-24)*

¹⁸ Parãpa chi pedee audua pedeepari pia
 ak'idaik'araa bi. Jĩp'a pia ak'idaipia bi eperã Tachi
 Ak'õrepa pia ak'ipari.

11

*Pablopa jarada ichi ãpíte pedeepataarã Cristopa
 pëida-e*

¹ frá mia k'inia bi parãpa choodamerã mi k'isia k'awa-ee pik'a pedee bi misa. Mi chupiria k'awáati. Mamída mágá pedeei naaweda, mia nãga jara k'inia bi. ² Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bik'a, mia pida parã k'inia iru bi. Ara eperãpa ichi k'au jiwaaparik'a iru araa pai naaweda chi imik'ira ome, mãga pik'a mia parã jiwaa pik'apari. K'inia bi Cristodepai ijãadamerã mia parãmaa jarateedak'a. ³ Mamída mia waawee bi Netuara Poro Waibiapa chi naapiara wëra Eva k'uradak'a, parã jida auk'a k'urai jãak'aapa. Irua imeraa pedeeji Evamaa taama it'aideepa, Evapa Tachi Ak'õrepa jarada ijãa amaamerã. frá auk'a parãmaa imeraa pedee bi mi ãpíte pedeeptaarã it'aideepa, parã Cristode ijãa amaa wãdamerã. ⁴ Jarateepari tai awara parã t'ãide panak'ãri, ¿parã k'iri eesaa p'ani-ek'ã uridait'ee mãgipa jara bi? Parã mãga p'ani, mãgipa jaratee ni mída Jesús awara bi taipa jarateedap'edaa k'ãyaara. Ichiaba mágá uri k'inia p'ani, mãgipa jaratee bi mída Tachi Ak'õre Jaure awara bi taipa jarateedap'edaa k'ãyaara. ¿Taipa parãmaa jarateeda-e pajik'ã Cristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atapari iru piuda k'aurepa? Mãga bita, ¿sãap'eda parãpa uri k'inia p'anima mãgipa jaratee bi? ⁵ Parãpa mágí 'Cristopa pëida pipiara bi' chi k'õp'ãyoorã ome pipiara ak'i p'ani mída Ak'õrepa pëida k'ãyaara, mia ãchi mãga ak'i-e. Mi ãchi k'ãyaara ek'ariara bi-e, Ak'õrepa mi na mimia oode pëida perã. ⁶ Wãara, mia pedee wësa pedee'aa ãchia oopatak'a. Mamída pia k'awa bi mia jaratee bi. Parãpa pia k'awa p'ani taipa ichita ne-inaa jõmaweda k'ira jãp'a jarateepata.

Pablopa Corinto pidaarã juadepema p'arat'a jita k'inia-e pada

7 ¿Parãpa k'ĩsia p'anik'ã mia ne-inaa k'achia ooji parã juadepema p'arat'a jita-e pak'ãri? Parã t'ãide bak'ãri, michi juadoopa mimia bapachi p'arat'a jitait'ee chik'o-it'ee. Jõdee mia Tachi Ak'õre pedee pia jarateegi parãpa pipiara k'awaadamerã Cristopa parãmaa oopi k'inia bi. Jaratee-e paji parã p'arat'a jita k'iniapa. 8 Ma k'ãyaara p'arat'a jitaji awaraa ijãapataarã juadepema. Åra p'arat'a jãri pik'a ataji parã k'aripait'ee. 9 Ma awara parã t'ãide bak'ãri, p'arat'a wa ne-inaa wẽ-e pak'ãri, mia parãmaa maarepida iidi-e paji. Macedoniadepema ipemaarã mimaa chedak'ãri, mi k'aripajida. Mamĩda mia parãmaa iidi-e paji mãik'aapa iidi-e pait'ee waya parã ak'ide wãk'ãri. 10 Mia wãarata jara bi Cristopa wãarata jaradak'a. Acaya eujãdepema apidaapa mia jarada awara mimaa oopida-e pait'ee. 11 K'ĩsianáati mia parã p'arat'a jita k'inia-e paji, parã k'inia-e bada perã. Tachi Ak'õrépata k'awa bi mia parã k'inia iru bi. 12 Mia parã p'arat'a jita k'inia-e nãga perã. ¿Miãpĩte pedeeapataarãpa jara p'ani-ek'ã ãchi wãara Cristopa parãmaa pẽida, parãpa p'arat'a p'aapata perã ãchi mimia pari? P'arat'a iidi wãpata ãchi wãrutamaa. Mamĩda taipa mãga oodak'aa. ¿Jara p'ani-ek'ã ãchi auk'a p'ani tai ome? Mamĩda taipa p'arat'a iididak'aa tai jarateepata pari.

13 Mãgee eperãarã Cristopa pẽida-e. Åchita Cristopa pẽidada a p'ani mĩda, mãga p'ani-e. Jĩp'a k'ũrayaa p'ani. Seewata jaratee nipapata Cristopa pẽida eperãarãk'a. 14 Parã p'era pik'a

p'anadaik'araa bi k'awaadait'ee āchia māgá k'ūra nipapata. Netuara Poro Waibia seewata it'aripema ángel k'ıra wāree pik'a padaipari eperāarā k'ūrait'ee. ¹⁵ Māgá ichi mimiapataarā auk'a seewata Cristopa pēidak'a padaipata. Māga oopata eperāarāmaa ijāapidait'ee āchia jara p'anik'a oodaipia bi Ak'ōre eujādee wādait'ee. Mamīda ma jara p'ani k'aurepa Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate irua māgiirā miapiit'ee, iru k'īrapite panadak'āri.

¹⁶ Waya chupiria iidiit'ee parāpa mi pedee ūridamerā. Parādepema ūk'uruurāpa mi k'īsia k'awa-ee pik'a ak'i p'ani mīda, mi ita-aria pedeepiti. ¹⁷ Tachi Waibiapa mīmaa jarapi-e mia ĩrā jarait'ee. K'īsia k'awa-ee pik'a mia nāgi pedee audua pedeeit'ee ma seewa jarateepataarāpa oopatak'a. ¹⁸ Māgiirāpa jarai awaa p'anadairā āchia oo p'ani, mia auk'a jarait'ee mia ooda. ¹⁹ Māgiirāpa parā k'īsia k'awaa p'anida a jōnapata. ¿Māga-ek'ā? Mamīda parā pia choopata ūridak'āri ma k'īsia k'awa-ee beerāpa jara jōni. ²⁰ Wāara pia choopata āchia parā chok'a p'ani mīda āchi esclavoorāk'a. Ichiaba choopata āchia parā k'ūra p'ani mīda imeraa pedee p'anipa, p'arat'a teedamerā maa-e pirā ijāadamerā āchia jaratee p'ani. Ichiaba māgá choopata āchi audua nida mīda pāchi t'āide, k'īsia p'anadairā parā k'āyaara ne-inaa jōma pipiara k'awa p'ani. Ma awara parā māgá choopata āchia parāmaa ik'achia jara p'ani mīda. ²¹ Mi k'ıra nejasia pik'a bi taipa māga ooda-e p'anadap'edaa perā parāmaa wādak'āri. Mamīda tai waawee pik'a p'anadairā, māga ooda-e paji. ¿Wāara-ek'ā?

ƒrata mi k'ĩsia k'awa-ee pik'a pedeeit'ee. Mi ăpíte pedeepataarăk'a mia ooda jarait'ee.

Pablo chupiría nĩbada Jesucristopa pėida peră

²² Ma seewa jarateepataarăpa măgapata: “Tăipata hebreo pedee pedeepata.” Mi jida auk'a. Ichiaba măgapata: “Taita Ak'Ńre eperăară; Israel pidaară.” Mi jida auk'a. Măgapata: “Taita Abrahamdeepa uchiadap'edaară.” Mi jida auk'a. ²³ ¿Jarapata-ek'ă? “Taita Cristo-it'ee mimiapata.” Mi ăchi k'ăyaara Cristo-it'ee pipirara mimiapari. ƒrata mi eperă k'ĩra k'awa-ee bik'a pedeema bi. Ăchi k'ăyaara mi audupirara ne-inaa k'achia p'asapari: Cristode ijăadak'aa beerăpa mi carcelde t'i nĩbijida; mi wi iru p'anajida; mi peră piuji. ²⁴ Mi wăda joisomaa wăru chaa judioră waibiarăpa mi wipipachida. Wida treinta y nueve wijida soopa. ²⁵ Wăda ōpee wăru chaa Roma pidaară waibiarăpa mi pak'urupa wipijida. Wăda abaade mi peră piuji judiorăpa măupa mimaa bat'adak'ări. P'usade wăda ōpeede barco pirubaaidachi măik'aapa ma wăda abaade barco pirubaaip'eda, tok'esă mi pak'uru ƒri bataudachi k'ăima aba. ²⁶ Mi ode wă nide peră năgă piuji: to choma nĩbide sĩa wăde; nechiapataarăpa mi net'aa chia ata cherutade; michi auk'aară judiorăpa mi wawamaa p'anide; judio-eerăpa mi p'ua oomaa p'anide. Ma awara p'uurude bide măik'aapa eperăară p'anadak'aamăi ode wăde, mi jirijida peedait'ee. P'usade wădade năumiapa barco atadachi. Edaare Cristode ijăapatada apataarăpa paara pedee k'achia jarajida mi ăpíte, mia jarateepari peră ũraa chiwidi Moisepa p'ăda k'ăyaara. ²⁷ K'ăima chok'ara mi ƒik'aa paji măik'aapa p'oyaa

k'āi-e paji mimia nībipa maa-e pirā jaratee nībipa. Edaare jarrapisia nībaji maa-e pirā opisia. Ewari chok'ara mi nek'o-e paji. Ma awara jīsua nībaji, p'aru pia wēe bada perā. ²⁸ Ma ne-inaa k'achiade māik'aapa awaraa ne-inaa k'achia mia nama jara-e bide, mi ichita k'īsia nībaji ijāapataarā bee chaa, ārapa ijāa amaadai jīak'aapa. ²⁹ Ijāapari aba juatau wēedaru pirā, mi jida māgadaipari. Jōdee awaraapa ma ijāapari p'ek'au k'achiade baaipiru pirā, mi k'īraudaipari māgí ome.

³⁰ Mi pedee audua wāara jara k'inia bi pirā, māgara jarai mi juatau wēe bada, ijāadak'aa beerāpa mi miapidait'ee pak'āri. ³¹ Tachi Ak'ōre, Tachi Waibia Jesucristo Ak'ōrepa k'awa bi mi seewa-e bi na jōma jarak'āri. jōmaarāpa irumaa ichita o-īa it'aa t'īdaipia bi, irua ne-inaa jōmaweda oopari perā ichi juapa! ³² Wāara mi Cristode ewaa ijāa bak'āri, Tachi Ak'ōrepa mi uchiapiji mi miapidait'ee p'anadap'edaarā juadeepa. Māga paji mi Damasco p'uurude bak'āri. Rey Aretapa jaraji ma p'uuru pidaarā ak'iparimaa p'uuru jīa paraa bidamerā mi jita atadait'ee. ³³ Mamīda mi k'ōp'āyoorāpa mi k'aripajida. K'oraa choma bide t'i atajida māik'aapa chi p'uuru ik'aawa t'iak'au jēra bi uria badadeepa mi irabai pēijida. Māgá mi māirā juadeepa uchiaji.

12

Tachi Ak'ōrepa Pablomaa unupida

¹ Michi k'inia ne-inaa awaraa nepirīit'ee, parāpa k'awaadamerā michi ituaba na mimia p'oyaa ook'aa. Jarait'ee Tachi Waibiapa unupida mimaa

k'āimok'araa pik'a bide. Ne-inaa eperāarāpa waide k'awada-e p'anadap'edaa mīmaa k'awaapiji. 2-3 Mia Cristode ijāapari k'awa bi. Catorce años paru Tachi Ak'ōrepa iru ateeji ichi eujādee. K'awa-e bi sāgá wāji, k'ap'iade wa jauredepai. Tachi Ak'ōrépata k'awa bi. Iru māgá ateeji ichide wāara ijāa bada perā. 4 Mama it'ari bide irua ūriji ne-inaa Tachi Ak'ōrepa apidaamaa jarapik'aa. 5 Pedee audua wāara jara k'inia bada paara, mia waapiara ma it'aa wādade jarak'aji. Mamīda jīp'a jara k'inia bi michi ituabaapa p'oyaa oo-e pada. 6 Ak'ōrepa mīmaa unupida audua jarak'aji, k'īra k'awa-ee pik'a, wāara mia māga unuda perā. Mamīda mia māga oo-e pait'ee. K'inia-e bi awaraarāpa mi pia ak'idamerā, Ak'ōrepa ichi eujā mīmaa unupida perā. Ma k'āyaara k'inia bi mi pia ak'idamerā mia jaratee bi k'aurepa māik'aapa mi t'āri pia bi k'aurepa jōmaarā ome.

7 Ma awara audua banaamerā ma ne-inaa pia unuda k'aurepa, Tachi Ak'ōrepa mi miapiji Netuara Poro Waibia eere bi juapa. Ne-iri tachi k'ap'iade awa nībik'a, māga pik'a ma netuarapa mi miapipari. Māgá mia nībide, maarepida mi pedee audua pedee-e bi, michi ituaba aideepa p'oyaa uchua-e bairā. 8 Chupiria iidida ōpee enenee nībaji Tachi Waibiamaa mi waa māgá miapinaamerā. 9 Mamīda irua p'anauji: “Māga-eda aji. Mia pi k'aripait'eeda aji, choomerā. Pi chupiria nībak'āri māik'aapa choo-e pak'āri, mia pi k'aripait'eeda aji, choomerā.” Tachi Ak'ōrepa māga jarada perā mi k'īra nejasia-e bi jarait'ee mi chupiria nībada. Māgá jarai Cristopa mi k'aripapari perā

choomerã. ¹⁰ Wãara t'ãri o-ĩa bi Cristo k'aurepa mi nãgã chupiria nĩbak'ãri: mĩmaa awaraarãpa ik'achia jaradak'ãri; net'aa wëe bak'ãri; mi imiatee iru p'anadak'ãri; mi k'ĩsia nĩbak'ãri; mãgã nĩbak'ãri. Mãgã t'ãri o-ĩa bai k'awa bairã michi ituaba p'oyaa choo-e pak'ãri, Cristopa mi k'aripait'ee.

Pablopã Corintodepema ijãapataarã k'inia iru bada

¹¹ Parã k'aurepa mi eperã k'ĩra k'awa-ee pik'a pedee audua pedeemaa bi. Parãpata mi t'o p'anadaipia bi, michi itu t'o bai k'ãyaara. Mi maarepida ek'ariara bi-e ma Cristopa pëida apataarã k'ãyaara, ãchia mi k'awada-e p'anida a p'ani mĩda. ¹² ¿Parãpa k'irãpada-e p'anik'ã Tachi Ak'õrepa ooda mi k'ap'ia pari parã t'ãide nipak'ãri? Ma ooda k'aurepapai parãpa ijãadaipia bi mita wãara Cristopa pëida. Mamĩda mãga ooda-e paji. Mi k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa oo bi misa neinaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa, mi choopachi parãdepema ùk'uruurãpa mĩmaa imiateedap'edaa. ¹³ Jõma mĩa ooda apemaarã ijãapataarã t'ãide auk'a ooji parã t'ãide. ¿K'ĩsia p'anik'ã parã apemaarã ijãapataarã ek'ariara p'ani, mĩa parã juadepema p'arat'a jita-e pada perã? Mãga k'ĩsia p'ani pirã, jmi perdonãati!

Pablo wayã Corinto pidaarã ak'ide wãit'ee bada

¹⁴ ¡Ûrĩti! Na wãrupa parãmaa wãda õpee pait'ee. Et'ewa jaradak'a mĩa maarepida iidi-e pait'ee parã juadepema. Parã p'arat'a k'inia-e. Jip'a k'inia bi parãpa wãara Cristode ijãadamerã. Warrarãpa ãchi ak'õreerã ak'idak'aa. Ak'õreerãpata ãchi warrarã ak'ipata. ¹⁵ Mi parã ak'õrek'a bairã, mĩa iru bi

jõmaweda teei, michi k'ap'ia paara, t'ãripa parãpa Cristode ijãadamerã. Mia parã mägá audú k'inia iru bi. Jõdee parãpa mi mak'iaara k'iniada-e iru p'ani. ¿Wãara-ek'ã?

16 Wãara mia maarepida p'arat'a iidi-e paji parã t'ãide bak'ãri. Mamïda ¿mi ãpite pedeepataarãpa jara jõni-ek'ã mia parã k'ũraji? 17 ¿Parãpa k'ĩsia p'ani-ek'ã mia parã k'ũraji mi k'õp'ãyoorã pëida k'aurepa? ¿Mamïda mãga-e! 18 Wãara mia chupiria iidiji Titomaa parã ak'ide wãmerã mãik'aapa iru ome awaraa ïpema pëiji. Mamïda parãpa pia k'awa p'ani Titopa parã k'ũra-e paji, iru auk'a mik'a t'ãri pia bapari perã parã ome. Auk'a parã k'aripa k'inia p'anapata.

19 ¿Parãpa k'ĩsia p'anik'ã mia ma jõma jara aupada jaraji p'anaut'ee mi ãpite pedeepataarãmaa, mägá parãpa mi pia ak'idamerã? Mãga-e. Tachi Ak'õrepa k'awa bi mi t'ãride iru bi, Cristo mi ome bapari perã. Iruata mimaa mãga jarapiji. ïpemaarã k'iniarã, mia ma jõma jaraji parã k'aripait'ee pipiara Cristode ijãadamerã. 20 Mamïda waawee bi mi jãmaa wãk'ãri, parã mãga unu-e pai jãak'aapa. Wãara parã waide pia ijãada-e p'ani pirã, parãpa ichiaba mi unu k'iniada-e p'anada. Mi jãma panak'ãri, unu k'inia-e parãpa nãga oomaa p'ani: nepira jirimaa chãara ome; chãara k'ĩra unuamaa net'aa k'aurepa; k'ĩrau jõni chãara ome; jõma k'ĩa jõni pãchi-it'ee; ik'achia jaramaa chãaramaa maa-e pirã chãara ãpite pedeemaa; audua jõni; pariatua ne-inaa oomaa p'ani. 21 Ma awara mia waawee bi mi jãmaa wãk'ãri, Tachi Ak'õrepa mi waya k'ĩra nejasiapiit'ee, parãpa waide k'achia oo amaada-

e p'anadairã. Wãara mi jëedariit'ee unuru pirã parãdepemaarã ùk'uru at'ãri k'isia k'achia nipapata, k'ira nejasia wëe. ¿Parã at'ãri wëraarã ome pariatua k'ai jõni-ek'ã, waide oo amaa k'iniada-e p'anadairã parãpa naawedapema k'achia k'ira t'ãdoo oopatap'edaa?

13

Pablopa jarada ichia ooit'ee bi Corinto p'uurude

¹ Mia et'ewa jaradak'a nãgí wãrupa parã ak'ide wãda õpee pait'ee. Jãma panak'ãri, parã at'ãri k'achiade p'ani pirã, mia ooit'ee Tachi Ak'õre Ūraa chonaarãweda p'ãdade jara bik'a:

'Eperãpa chãara imiateek'ãri, iru miapii naaweda, irua k'achia ooda unudap'edaarã omé wa õpee jiridaipia bi, auk'a jaradamerã ãrapa unudap'edaa.' *(Dt 19.15)*

² Mi parãmaa wãda omeede jaraji chi k'achia oo p'anadap'edaarãmaa mia ãchi chupiria k'awa-e pait'ee, ma k'achia oo amaada-e p'ani pirã, mi pai naaweda. Írá jõmaarãmaa mia jara pëiru wãara ãchi chupiria k'awa-e pait'ee mi jãma panak'ãri.

³ Parãpa k'inia p'anida a p'ani mia ak'ipimerã Cristopa pedepari mi k'ap'ia pari. K'awaadait'ee mi jãma panak'ãri. Cristo eperã juatau wëe bik'a bi-e. Jõma oopari ichia k'inia bik'a, jõmaarã k'ãyaara waibiara bairã. Mãgá auk'a ooit'ee parã t'ãide, k'achia oo amaada-e p'ani pirã. ⁴ Wãara iru juatau wëe pik'a baji kurusode piuk'ãri. Mamãda írá ichita chok'ai bi Tachi Ak'õrepa iru chok'ai p'irabaipida perã. Tai jida juatau wëe pik'a p'ani. Mamãda iru ome araa p'anapata perã, ichiaba ichita chok'ai

p'anapataadait'ee iru ome. Maperã taipa parã nepira ak'idai irua k'aripak'ãri.

⁵ Pia k'ĩsiati parã t'ãri chaachaa. ¿Wãara Jesucristode ijãapatak'ã? Mãgá ijãa p'ani pirã, k'awa p'ani Cristo bapari parã ome. Mamĩda p'oyaa ooda-e p'ani pirã irua oopi bik'a, wãara iru ba-e parã ome. ¿Wãara-ek'ã? ⁶ Parãpa taipa oopata pia ak'idak'ãri, k'awaadai wãara Cristopa tai pëiji, taipa oopata perã irua oopi bik'a. ⁷ Mamĩda parãpa tai at'ãri ak'ida-e p'ani mĩda Cristopa pëidak'a, taipa it'aa iidimaa p'ani Tachi Ak'õrepa parã k'aripamerã ne-inaa k'achia oonaadamerã. Iidida-e irua parã t'ãri p'uapimerã tai juapa. Jĩp'a iidi p'ani parãpa ne-inaa pia oodamerã irua ichideerãmaa oopi k'inia bik'a. Mãga ooruta pirã, taipa apida t'ãri p'uapida-e Tachi Ak'õrepa taimaa oopiparik'a. ⁸ Wãara Tachi Ak'õrepa tai pëipari itriadamerã chi p'ek'au k'achia oopataarã ijãapataarã t'ãide p'ani. Mamĩda mãgĩrãpa Ak'õremaa chupiria iididak'ãri, ma k'achia oo amaa p'ani pirã, mãgá itriada-e pait'ee, Ak'õrepa chi chupiria iidirutaarã p'ek'au k'achia wëpapipari perã. ⁹ Tai o-ĩa p'ani Tachi Ak'õrepa tai pëi-e pak'ãri ijãapataarã itriade. Mapa irumaa iidi p'ani parãpa pipiara ijãadamerã mãik'aapa oodamerã Cristopa oopi bik'a. ¹⁰ Ma-it'ee mia na k'art'a parãmaa p'ãji mi wãi naaweda. Mia parã itria k'inia-e bi mãik'aapa apida t'ãri p'uapi k'inia-e bi, Ak'õrepa mĩmaa mãga oopi bi mĩda. T'ãri p'uapii k'ãyaara, mia parã k'aripa k'inia bi pipiara ijãadamerã. Ma-it'eepi Tachi Ak'õrepa mi parãmaa pëiji.

Pablopa jarada na k'art'a p'ã aupa wãde

¹¹ Irá ñpemaarã, na k'art'a aupa k'inia bi. K'inia bi parã o-ia p'anapataadamerã mãik'aapa ne-inaa jõmaweda oo k'inia p'anapataadamerã Cristopa oopi bik'a. T'ãri auk'a, k'ãiwee, chik'inia p'anapatáati mia ùraadak'a. Mãgá Tachi Ak'õrepa parã pia ak'it'ee, irua eperãarã k'ãiwee p'anapipari perã mãik'aapa chik'inia p'anapipari perã.

¹² ñpemaarã ome chik'inia saludaapatáati parãpa ichita oopatak'a. Nãpema Cristode ijãapataarãpa parãmaa salude pëiruta.

¹³ Taipa k'inia p'anì Tachi Waibia Jesucristopa parã k'aripamerã. Ichiaba k'inia p'anì Tachi Ak'õrepa parã chik'inia p'anapimerã mãik'aapa Tachi Ak'õre Jaurepa parã jõmaarãmaa k'awapimerã wãara Cristodeerã.

Mãgapai paji.

Tachi ak'õre pedee
New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabb6441